

بودجه ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

■ برای پیشبرد برابری جنسیتی و رفاه زنان ■

دکتر الیزابت کلاتز

w w w . y a l d a n e t w o r k . o r g

آن چه که در این دوره می‌آموزید؟

- زمینه‌های بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی
- تحلیل این که چه کسانی بیشترین منفعت را از بودجه‌های عمومی به دست می‌آورند، چه کسانی درآمدهای عمومی را می‌پردازند و ...
- چگونگی عملیاتی کردن بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

سوال مهم!

آیا داشتن اطلاعات و دانش قبلی در مورد امور بودجه و امور مالی ضروری است؟

خیر!

هر آن چه که ضروری باشد در این دوره خواهید آموخت پس جای نگرانی نیست!

بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی چیست؟

- یک استراتژی کارآمد برای مطرح کردن برابری جنسیتی در قلب سیاست‌گذاری‌های عمومی در جامعه.
- وسیله‌ای در جهت ارتقاء وضعیت عمومی زنان با هدف در نظر گرفتن ابعاد جنسیتی در سیاست‌های کلان.
- یک روند طولانی تشویق برای انجام تغییرات.

ابزارهای بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

• به رسمیت شناختن نقش هدایت‌گر زنان در عرصه اقتصاد بازار و رقابت داخلی.

• تشویق نقش هدایت‌گر زنان در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، تجارتي، فرهنگی و در میان رسانه‌ها، موسسات مذهبی، اتحادیه‌ها و گروه‌های جامعه مدنی.

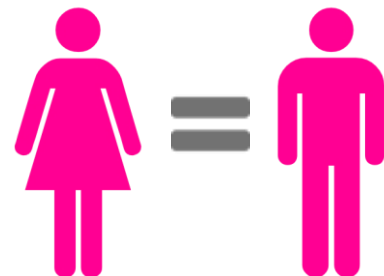
• مشارکت در تغییر برای به رسمیت شناختن نیازهای فقیرترین و بی‌قدرت‌ترین طبقات اجتماع.

• ایجاد زمینه‌های مستعد برای طرفداری و تبلیغ حقوق زنان در میان سازمان‌های زنان و در ارتباط با موضوعات بودجه‌ریزی، مسایل اقتصادی و سیاسی.

اهداف بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

- تدوین بودجه پاسخگو به موضوع جنسیت.
- هماهنگی سیاست‌های بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی با منابع مالی.
- هماهنگی سیاست‌های بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی با توانمندسازی زنان.
- تضمین منافع برابر زنان و مردان در اجرای بودجه.
- نظارت بر تأثیر هزینه‌ها و درآمدهای کسب شده از منظر یک دیدگاه جنسیتی.

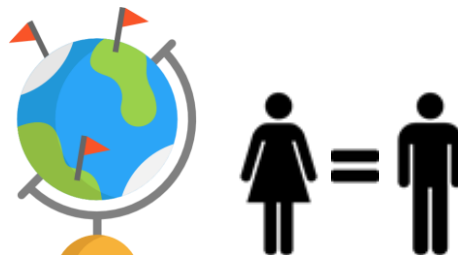
مزایای بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی در سطح شهرداری‌ها

- دستیابی به حکمرانی خوب و دموکراتیک
- تقویت کارآمدی اقتصاد
- دستیابی به عدالت جنسیتی، حقوق زنان و افزایش قدرت و تأثیرگذاری آنان
- پیشرفت به سوی تحقق حقوق زنان
- فقرزدایی مؤثرتر
- افزایش پاسخگویی و شفافیت
- نظارت بر روند دستیابی به اهداف برنامه و سیاست‌های تعیین شده

مثال‌های موفق بین‌المللی از اجرای بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

نشان می‌دهد که بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی در نهایت به بودجه‌ریزی بهتر و کارآمدتر منجر می‌شود.

مهمترین تفاوت‌های میان برنامه‌های بودجه جنسیتی در کشورهای مختلف

- چرا (اهداف طرح)؟ افزایش اثربخشی هزینه‌های عمومی، افزایش برابری میان زنان و مردان، افزایش پاسخگویی دولت و غیره.
- چه کسی؟ (بازیگران)؟ وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا وزارت کار و امور اجتماعی در سطح مرکزی و یا شهرداری ها در سطح محلی.
- چه چیزی (دامنه تحلیل)؟ تمام موضوعات اصلی بودجه و یا تنها زمینه‌های آموزش، بهداشت و کشاورزی.
- چه هنگامی (زمان بندی)؟ سراسر روند بودجه (از برنامه‌ریزی تا تصویب، و از اجرا تا حسابرسی و ارزیابی) و یا تنها آماده‌سازی بودجه.

تاریخچه ابتکارات بودجه ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

مفاهیم مربوط به این سبک از بودجه‌بندی ریشه در فعالیتهای فمینیستی در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ دارد. کار عملی در این زمینه در استرالیا (در قالب یک فعالیت سازمان یافته به وسیله دولت) و آفریقای جنوبی (کار مشترک جامعه مدنی و اعضا مجلس نمایندگان) آغاز شد و متعاقب آن در سطح دنیا پراکنده شد.

مطالعه موردی

شهر اسکی شهیر ترکیه:

مطالعه موردی: ایجاد یک جامعه مدنی بر بستر برابری جنسیتی

- اهداف «برنامه برابری جنسیتی شهر اسکی شهیر»:
- نظارت بر میزان پاسخگویی دولت محلی در مورد موضوعات جنسیتی.
- فعالیت و تشویق همه کارهای معطوف به تقویت حقوق بشر زنان.
- بازدید و نظارت بر اجرای بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی توسط دولت محلی از طریق برنامه‌های استراتژیک، برنامه‌های اجرایی، گزارش‌های سالانه، و غیره.
- درگیر شدن در طرح‌ها، پروژه‌ها، دوره‌های آموزشی، گزارش‌ها، جلسات، کنفرانس‌ها، افزایش آگاهی و غیره برای تقویت حقوق بشر زنان و معرفی کردن عملکردهای خوب به عموم مردم.

درس‌های آموخته‌شده از مثال‌های بین‌المللی از بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

- مجموعه متنوعی از بازیگران (شهرداری‌ها، رسانه‌ها، فعالان جامعه مدنی) می‌توانند نقش‌آفرینی کنند.
- مجموعه گسترده‌ای از فعالیت‌ها (تحقیق و تحلیل، دفاع عمومی از سیاست‌ها، توانمندسازی و توسعه مهارت‌ها، نظارت، بنیان‌سازی برای همکاری‌ها و شبکه‌سازی) می‌توانند دنبال شوند.
- اجرای کامل بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی در مدیریت عمومی در نهایت باعث ادغام سیستماتیک بودجه ریزی با اولویت عدالت جنسیتی در روند برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی کلی می‌شود.
- تعهد تصمیم‌گیران و مقامات مدیریت عمومی برای موفقیت طرح‌های درون حکومت ضروری است.
- ترکیب فعالیت‌های داخل حکومت و بیرون از حکومت امری موفقیت‌آمیز بوده‌است.
- تنها یک راه اجرایی کامل وجود ندارد.

روش‌های تجزیه و تحلیل بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

- تحلیل چگونگی مشارکت بودجه در دستیابی به برابری جنسیتی
- تحلیل برنامه‌های انتخاب شده و بخش‌های سیاسی
- تحلیل چگونگی تأثیر بودجه بر حجم کار بلاعوض
- تحلیل سیستماتیک بخش‌های مهم بودجه و چگونگی ادغام دیدگاه جنسیتی در آنها
- تحلیل تأثیر متفاوت کاهش میزان بودجه بر زندگی زنان و مردان
- تحلیل روند تصمیم‌گیری در مورد بودجه

سوالاتی که باید پرسیده شوند

- چه خدماتی ارائه شده‌اند؟
- چه کسانی از آن خدمات سود برده‌اند؟
- چگونه دختران و پسران و زنان و مردان به خدمات متفاوت دسترسی دارند؟

مثال: اگر عرضه‌کنندگان متفاوتی برای خدمات ورزشی وجود دارد چه کسی با استفاده از آن امکانات ورزش می‌کند؟

مراحل انجام تحلیل بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

گام اول	جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات برای تشریح برنامه‌ها، سیاست‌ها و فعالیت
گام دوم	مشخص کردن کلیدی‌ترین موضوعات مربوط به جنسیت در این بخش
گام سوم	تحلیل کردن فعالیت‌ها از منظر جنسیتی
گام چهارم	تحلیل کردن فعالیت‌های مربوط به بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسی
گام پنجم	تولید توصیه‌ها
گام ششم	نظارت و ارزیابی

مطالعه موردی

ویلا السالوادور، پرو:

روشن کردن میزان کار بلاعوض زنان

بودجه‌های عمومی اغلب توسط کار بلاعوض افراد مختلف به ویژه زنان حمایت می‌شوند. میزان کار زنان در حمایت از اعضای خانواده و جامعه به صورت کلی نامشخص است. برای نخستین بار در پرو در شهرداری ویلاسالوادور حجم کار بدون مزد زنان در قالب برنامه یک لیوان شیر تعیین گردید.

چه کسی در مورد بودجه تصمیم می‌گیرد؟

جامعه مدنی و مردم

شورای شهر یا
مقامات شهرداری یا
مقامات امور مالی در حکومت

بودجه چرخه‌ای از فرصت‌های
مختلف در طول یک سال
برای ایجاد تغییر است

راهنمایی‌ها برای یک بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

آگاهی از نقش‌های جنسیتی و روابط قدرت
فراهم کردن فرصت برابر برای مشارکت در روند بودجه
دعوت از زنان و سازمان‌های زنان برای مشارکت
زمان و مکان باید برای مشارکت زنان مناسب باشد
ادغام کردن بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی در ابزارهای مشارکتی

مطالعه موردی

بودجه‌ریزی مشارکتی در چناق‌قلعه، ترکیه:

رویکرد استراتژیک برای حل مشکلات عملی مشارکت

- بهبود بودجه سوادآموزی و افزایش آگاهی در مورد اهمیت مشارکت در مورد مسائل بودجه
- تهیه جزوات آموزشی در مورد ساختار بودجه شهرداری در میان مردم و اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌ها
- فراهم‌کردن زمان و مکان مناسب برای مشارکت زنان در جلسات شورای شهر
- بودجه‌ریزی بر اساس الویت‌های تهیه شده توسط زنان و مردان در قالب رقابت پروژه‌ها

درس‌های کلیدی یادگرفته‌شده از رویکرد مشارکتی بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

- متصل کردن بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی و رویکرد مشارکتی در بودجه امری مفید است، از آن جایی که هر دو این مفاهیم معطوف به اصول مشابهی برای افزایش مشارکت شهروندان در مورد هزینه‌کردن بودجه هستند.
- مشارکت متوازن زنان و مردان نیاز به توجه ویژه و اقدامات خاص حمایتی دارد.
- مشارکت در یک مسیر معنی‌دار نیاز به یک استراتژی برای ارائه اطلاعات به مردم جهت تسهیل مشارکت و تصمیم آگاهانه آنها دارد.

راه‌های متفاوت ارائه بودجه

- طبقه‌بندی اقتصادی
- طبقه‌بندی اداری
- طبقه‌بندی کاربردی
- طبقه‌بندی برنامه‌ها

مراحل تهیه بودجه

- آماده‌سازی بودجه
- تصویب بودجه (پذیرفتن بودجه)
- اجرایی‌کردن بودجه
- کنترل بودجه: حسابرسی و ارزیابی کردن

مهمترین عناصر و توصیه‌ها برای دفاع و تبلیغ مؤثر از بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی

- روشن‌بودن خواسته‌ها
- مخاطب قرار دادن افراد درست در زمانی مناسب و با استفاده از حقایق معتبر
- ایجاد شبکه و یافتن متحدان کلیدی و بانفوذ
- انتخاب‌کردن مسیرهای متفاوت برای انتقال پیام
- اثبات‌کردن اهداف به شیوه‌ای استدلالی
- پیوند دادن اهداف با الویت‌های شهرداری

چهارچوب بندی کردن پیام‌های تبلیغاتی به صورتی مؤثر

- شناختن مخاطبان.
- شناختن محیط سیاسی و موضوعات مهم اخیر، منازعات و موقعیت‌های مختلف.
- ارائه پیام به صورتی ساده و مختصر.
- استفاده از داستان‌های زندگی واقعی.
- استفاده از زبانی دقیق و قدرتمند و به کار بستن افعال فعال.
- استفاده از حقایق روشن و ارقام به صورتی خلاقانه.
- انطباق‌دادن هر پیام به کانال ارتباطی خاص آن.
- اجازه دادن به مخاطبان برای این که به نتیجه‌گیری‌های خاص خودشان برسند.
- تشویق مخاطبان برای فعالیت‌کردن.
- ارائه یک راه‌حل محتمل.

برنامه‌ریزی برای اجرایی‌کردن بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسی

- دفاع و لابی‌گری در جهت اطمینان از این که فعالیت شهرداری‌ها در جهت تحقق بودجه است.
- تحلیل از طرح بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی.
- برنامه‌ریزی آموزش در جهت حمایت از توسعه بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی.
- همکاری با اعضاء شورای شهر برای تأثیرگذاری بر اختصاص بودجه‌ریزی با اولویت عدالت جنسیتی و سیاست‌ها.

www.yaldanetwork.com

www.facebook.com/yaldanetwork

www.aparat.com/yaldanetwork

telegram.me/yaldanetwork

© 2016 Yalda Network

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به شبکه یلدا است.